

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

„ŠKOLKA PRO ŽIVOT“

Mateřská škola Zahrádky

Motto: Děti se učí tomu, v čem žijí.

Žije – li dítě v prostředí výtek, naučí se odsuzovat.

Žije – li dítě v prostředí nepřátelství, naučí se útočit.

Žije – li dítě v prostředí posměchu, naučí se být plaché.

Žije – li dítě v prostředí tolerance, naučí se být trpělivé.

Žije – li dítě v prostředí povzbuzování, naučí se důvěřovat.

Žije – li dítě v prostředí chvály, naučí se oceňovat.

Žije – li dítě v prostředí slušnosti, naučí se být čestné.

Žije – li dítě v prostředí spokojenosti, naučí se mít rádo.

M. Havlínová a kol. – zdravá MŠ

Obsah:

- 1. Identifikační údaje o mateřské škole**
- 2. Obecná charakteristika školy**
- 3. Podmínky pro vzdělávání**
  - 3.1 Věcné podmínky
  - 3.2 Životospráva
  - 3.4 Organizace
  - 3.5 Řízení mateřské školy
  - 3.6 Personální a pedagogické zajištění
  - 3.7 Spoluúčast rodičů
  - 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 3.9 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
  - 3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných
  - 3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
- 4. Organizace vzdělávání**
  - 4.1 Vnitřní uspořádání školy
  - 4.2 Charakteristika třídy
- 5. Charakteristika vzdělávacího programu**
  - 5.1 Vzdělávací cíle a záměry, filozofie školy
  - 5.2 Formy, metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů
- 6. Vzdělávací obsah**
  - 6.1 Integrované bloky, charakteristika hlavního smyslu, obecné výukové cíle v úrovni klíčových kompetencí
  - 6.2 Vzdělávací oblasti
  - 6.3 Klíčové kompetence
  - 6.4 Hlavní výchovně – vzdělávací cíle
- 7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika**
  - 7.1 Ucelený systém
  - 7.2 Stanovené oblasti
  - 7.3 Techniky vyhodnocování
  - 7.4 Časový plán
  - 7.5 Odpovědnost zúčastněných
  - 7.6 Sledování vzdělávacích pokroků dětí

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název školy :	Mateřská škola Zahrádky
Adresa školy :	Zahrádky č.70 378 53 Strmilov
IČO:	70986657
E-mail:	mszahradky@seznam.cz
Statutární zástupce :	ředitelka Jana Harudová
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel školy:	Obec Zahrádky Zahrádky č. 42 378 53 Strmilov
Provoz MŠ:	6,30 – 16 hodin
Počet tříd:	jedna
Platnost dokumentu:	od 4. 9. 2023 – 4. 9. 2026
Projednáno na pedagog. radě:	4. 9. 2023
Číslo jednací:	56/2023
Telefon:	+420602 753 086 +420605 879 136
Zpracovala:	Jana Harudová

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

MŠ v Zahrádkách vznikla přestavbou bývalé školní budovy v roce 1980 s cílem plně pokrýt (spolu s MŠ ve Studené) potřeby rodičů k umístění dětí v obvodu tehdejšího MNV Studená, Zahrádky a Heřmaněč. Škola byla až do roku 1990 dvoutřídní. Většina rodičů pracovala v zemědělském družstvu, které do té doby MŠ provozovalo. Od roku 1991 je MŠ jednotřídní a zřizovatelem školy je Obec Zahrádky. Kapacita školy je 30 dětí. Ve škole pracují dvě pedagogické pracovnice a dvě provozní pracovnice. Mimo děti ze Zahrádek navštěvují mateřskou školu děti z Horního Dvorce, Bořetína, Horní Olešné, Horního Meziříčka, Panské Dubenky –Doubravy a Strmilova. Rodiče si zajišťují dopravu osobně. Docházka do mateřské školy je bezplatná. Není stanoven příspěvek na náklady školy. Od 1. 1. 2003 je mateřská škola zřízena jako právní subjekt. Provoz v MŠ začíná v 6.30 hod. a končí v 16 hod.

Škola je umístěna v pěkném prostředí na okraji obce. Budova je dvoupodlažní. V prvním podlaží je zřízena turistická ubytovna, která od 1. 1. 2014 spadá pod MŠ a v přízemí je MŠ a

školní jídelna. Mateřská škola je tvořena chodbou, šatnou, umývárnu se záchody, třídou, skladem na hračky a kanceláří. Vnitřní vybavení je nové, udržované a funkční. Odpovídá potřebám dětí předškolního věku. Rovněž prostorové podmínky jsou vzhledem k potřebám dětí dostačující. Uspořádání nábytku vytváří dostatek prostoru pro stávající počet dětí. V červenci a v srpnu 2017 byla zvětšena třída (zrušila se v kuchyni výdejna), byly vyměněny okna, topení, koberec a linoleum. Vedle MŠ je od 1. 6. 2015 vybudovaná nová zahrada „Zahrádka v Zahrádkách“, kde se nachází holubník se skluzavkou a dvěma lávkami, houpačka se dvěma závěšenými sedáky, hospodářství - sestava se skluzavkou, myší nory, přírodní pískoviště a sklad na hračky. Zahrada je velmi využívána a to především od jara do podzimu. O letních prázdninách 2017 byla zvětšena třída, vyměněny okna ve třídě, topení, linoleum a koberec. O letních prázdninách 2018 byla provedena rekonstrukce kuchyně. Nové nerezové vybavení usnadní práci pani kuchařce a vyhovuje platným legislativním změnám. Na obytně byly vyměněny všechna okna. O jarních prázdninách 2019 byla provedena rekonstrukce kotelny a prádelny. Na podzim 2019 byly opraveny prostory sklepa. V červenci 2020 byly zakoupeny a nainstalovány nové plastové skluzavky na zahradě. V srpnu 2022 byla udělána nová střecha na zahradním domku. V červnu a v červenci 2023 bylo uděláno nové parkoviště a chodník okolo školky.

SWOT ANALÝZA - MŠ ZAHRÁDKY

Silné stránky MŠ

Kvalifikované učitelky, dobré vybavení pomůckami (VV a HV), dobrá spolupráce s rodiči, ZŠ a obcí, účast na kulturních akcích, adaptační podmínky – nové děti, dobré a dostupné stravování, pitný režim, rozšířená hudebně – pohybová výchova a výtvarná výchova.

Slabé stránky

Klesající počty dětí.

Příležitosti MŠ

Spolupráce se sponzory a místními organizacemi.

3. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má vyhovující prostory. Všechny prostory pro výchovně - vzdělávací činnost, jsou využívány. Nábytek je novější, dle možností ho obměňujeme.

Estetické prostředí je na dobré úrovni. Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě třídy a zejména šatny. Děti mají všechny pomůcky a hračky ve svém dosahu. Ve třídě a ve skladu hraček se orientují. Klademe důraz na postupné dovybavení vhodnými moderními didaktickými pomůckami. Prostor třídy je v rámci možností rozčleněn na koutky pro hru – je nutné zanechat volné prostranství pro pohybové hry, cvičení a jiné činnosti. Prostory školní zahrady jsou velké, bezpečné, pravidelně udržované, vybavené herními prvky, viz. kapitola

Obecná charakteristika školy. Školní kuchyně je vybavena tak, aby splňovala podmínky hygieny i praktičnosti.

3.2 Životospráva

Mateřská škola má svoji školní jídelnu, která se nachází v prostorách budovy MŠ hned vedle třídy. Důraz je kladen na kvalitní výběr potravin a nápojů, na správnou, ale pestrou skladbu jídelníčku, zavádění nových receptur, které jsou dalším zpestřením a reagují na současné trendy v oblasti stravování. Zaměstnanci školní jídelny úzce spolupracují s pedagogickým personálem a hledají stále nové formy, jak naučit děti zdravému stravování s jejich spoluúčastí. Ovocné, zeleninové talíře, možnost výběru nápoje v pitném režimu apod. Pitný režim dětí je zajištěn po celý den (konvice + označené skleničky). Dodržujeme interval mezi jídly, děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby alespoň ochutnalo. Děti mají dostatek času na jídlo, je sledován individuální přístup. Děti jsou při jídle vedeny k samostatnosti a sebeobsluze. Samy si chodí pro druhé jídlo a mají možnost si určit velikost porce. Odnášejí si použité nádoby na určené místo. Co nejdříve se učí používat příbor. Děti nejsou nuceny do jídla. Na dojíždání i přidávání mají děti dostatek času. Pomalejší děti dostávají jídlo vždy jako první. Nejmladší děti jsou v případě potřeby dokrmovány. Odpolední spánek využívají zvláště malé děti, ostatní děti na lehátku odpočívají. V rámci zdravého životního stylu poskytujeme dětem dostatek prostoru pro pohyb i pobyt na čerstvém vzduchu, děti jezdí v rámci nadstandartní nabídky školy na kurz bruslení, lyžování a plavání. Pohyb zajišťujeme mnoha formami - pobyt na zahradě, vycházky do okolí jsou dostatečně dlouhé, rozcvičky, relaxace, pohybové hry jsou na denním pořádku. Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Podávání léků na zaměstnancích nelze vynucovat, čímž není omezena povinnost poskytnout první pomoc.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti jsou umístěny v jedné třídě. Většina dětí je mladšího předškolního věku. Každé dítě je vnímáno jako jedinečná bytost, která má své individuální možnosti a své potřeby. V období adaptace dětí na nové prostředí je rodičům povolen pobyt s dítětem v MŠ. Děti jsou přijímány do MŠ kdykoliv během dne (jsou-li předem přihlášeny) - dle potřeby rodiny a v zájmu dítěte. Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogické pracovnice se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemné vztahy důvěry a spolupráce. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podpora dítěte nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si. Sledujeme rozvíjení citlivosti pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Sledujeme vytváření kolektivu dobrých kamarádů. Nenásilně ovlivňujeme vztahy mezi dětmi prosociálním směrem.

3.4 Organizace

Denní režim je dodržován pouze orientačně s přihlédnutím na věkové složení skupiny dětí, aktuální potřeby dětí a podmínky vzdělávání. Do denního režimu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Jejich doba však není pevně stanovena a je možné zařadit tyto aktivity také při pobytu venku - na školní zahradě.

Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru a podle možností se mohou ke hře později vracet.

Poměr spontánních a řízených činností je třeba pečlivě promýšlet tak, aby byly tyto činnosti vyvážené. Organizace veškerých aktivit bude směřována k vlastní aktivitě dětí. Činnosti, které jsou dětem nabízeny, jsou individuální, skupinové i frontální. Frontální činnost však nepřevažuje nad ostatními aktivitami.

Materiální podmínky pro realizaci řízených činností jsou dostatečné.

Ve třídě je třeba promyslet umístění klidného koutku pro individuální relaxaci dětí v průběhu dne.

3.5 Řízení mateřské školy

Mateřská škola je příspěvkovou organizací, kterou zřizuje Obec Zahrádky. Ředitelka je statutárním orgánem tohoto právního subjektu.

Povinnosti, pravomoce a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř MŠ, tak navenek. V oblasti péče o děti a reprezentaci školy na veřejnosti je sledována týmová práce. Při vedení zaměstnanců je sledováno vytváření ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojení pracovníků do řízení MŠ, ředitelka ponechává pracovníkům dostatek pravomocí a respektuje jejich názor, podporuje a motivuje spoluúčast členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Plánování pedagogické práce se opírá o předchozí hodnocení a využívá zpětné vazby, obě pedagogické pracovnice se spolupodílí na tvorbě a následném plnění školního plánu. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem školy a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se ZŠ ve Strmilově a Studené, MŠ ve Strmilově, Studené, v Popelíně, ve Strážovicích a organizacemi v místě školy a s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracuje předepsaný počet pracovníků, jejichž počet se může v případě nutnosti zvýšit. Pedagogické pracovnice se sebevzdělávají, pokud provoz školy dovolí, využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT. Každá iniciativa paní učitelky, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu je vítána a maximálně podpořena.

Rozvrh pedagogických pracovníků je uzpůsobeno tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Logopedie a speciální vzdělávací potřeby dětí jsou zajištěny ve spolupráci s příslušnými odborníky. Provozní úsek zastává školnice. V kuchyni pracují 2 kuchařky – jedna vaří, druhá vydává jídlo a vedoucí stravování.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mateřská škola chápe rodiče jako svoje rovnocenné partnery. Inicjuje a vytváří podmínky pro dobrou spolupráci. Formou spolupráce jsou informační nástěnky, možnosti vstupu rodičů do třídy a pravidelné konzultace s rodiči dle jejich potřeby. Nabízíme možnosti individuální podpory vzdělávání předškolních dětí, informujeme rodiče o postupu ve vzdělávání jejich dětí. Rodiče mají možnost vyjadřovat své názory, jsou vždy vítáni, jsou zváni na pravidelné akce pořádané mateřskou školou. Naším cílem je vytváření podmínek pro aktivnější a pravidelnější zapojování rodičů do života školy. Hledáme cesty k co nejefektivnějšímu předávání informací rodičům. Podporujeme maximální rozvoj komunikace a spolupráce mezi mateřskou školou, rodiči a ostatními partnery.

Nabízíme odbornou pomoc, zprostředkováváme rodičům konzultace s odborníky, půjčujeme nebo doporučujeme vhodnou literaturu a zdroje informací.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší mateřské škole se jedná o integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami formou začlenění dítěte mezi ostatní zdravé děti. Pro děti se SVP budou vytvářeny materiální podmínky s ohledem na specifika konkrétního dítěte (zajištění kompenzačních pomůcek, didaktických pomůcek, dalšího materiálního vybavení...). Vzhledem k charakteru budovy a jejímu vnitřnímu uspořádání - schodiště lze jen obtížně přijímat děti s těžkou tělesnou vadou. Budou zcela respektovány individuální potřeby takového dítěte (uzpůsobení jídelníčku, flexibilní denní řád, potřeba aktivit, odpočinku...). Učitelé vedou ostatní děti k tomu, že všechny děti mají rovné postavení, že je třeba navzájem si pomáhat a že i s ohledem na konkrétní postižení jsou si všichni rovni. Organizace dne a plánování činností jde v souladu s mírou postižení a individuálních potřeb dítěte. Mateřská škola spolupracuje s rodiči dítěte – zprostředkovává kontakty s poradenským zařízením, učitelky pravidelně komunikují s rodiči o vývoji a pokrocích dítěte. Pro děti se SVP bude zajištěn asistent pedagoga nebo osobní asistent, vždy ve spolupráci s PPP či SPC. V případě potřeby jsou učitelky připraveny vzdělávat se v dané oblasti formou DVPP.

3.9 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání.

V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s

vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vyhledávání dětí nadaných probíhá zejména pomocí pozorování a zpracovávání pedagogické diagnostiky. Při zjištění faktu, že by se mohlo jednat o nadané dítě, bude nejprve vypracován Plán pedagogické podpory podle individuálních potřeb dítěte. Nejdéle po třech měsících bude navázána spolupráce s PPP či SPC k dalšímu odbornému posouzení. O všech krocích budou informováni i zákonní zástupci dítěte. Po stanovení diagnostiky probíhá stimulace rozvoje nadaného dítěte, a to prostřednictvím didaktických materiálů a různých pomůcek (doporučení poradenského zařízení). Mateřská škola bude vyhodnocovat pokroky dítěte a dávat zpětnou vazbu rodičům, pokroky konzultuje i nadále s odborníky.

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V naší mateřské škole jsou děti ve věku 2 – 3 roky zařazeny do třídy s ostatními dětmi. Učitelé v této třídě mají pozitivní vztah k dětem této věkové kategorie, v rámci možností se denně co nejvíce překrývají.

Režim dne je upraven s ohledem na potřeby dětí. Největší prostor je věnován volné hře. Pro pobyt venku je využívána zahrada MŠ, jsou voleny krátké procházky do okolí MŠ, zejména po polních cestách. Všechny činnosti jsou voleny s ohledem na věk dětí, pokud pracujeme s celou skupinou (třídou), tyto děti se účastní aktivit pouze kratší dobu. Děti mají dostatek času na odpočinek.

Hračky a pomůcky pro tyto děti jsou ve spodních skříňkách a viditelně umístěné. Postupně jsou dokupovány hračky a pomůcky, které jsou vhodné pro děti od dvou let. Drobný materiál a pomůcky, které by mohly být nebezpečné, jsou umístěny tak, aby k nim tyto děti neměly přístup (vyšší police, uzavřené skříňky).

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Vnitřní uspořádání školy

Vnitřní uspořádání školy je plně dostačující stávajícímu počtu dětí. Zaměření školy je na výtvarnou a ekologickou výchovu.

4.2 Charakteristika třídy

Třída je *heterogenní (smíšená)*, ve věku od 2 – 7 let. Časový režim dne je přizpůsoben potřebám dětí a vychází z podmínek třídy. Učitelé se překrývají 2,5 hodiny denně při pobytu dětí, stolování, hygieně a při přípravě na odpolední odpočinek.

Časový rozvrh dne pobytu dětí v MŠ:

6:30 – 8:15	Spontánní ranní hry, zájmové činnosti, individuální práce s učitelkou
8:15 – 8:45	Komunitní kruh, ranní cvičení
8:45 – 9:00	Hygiena, přesnídávka
9:00 – 9:30	Řízené činnosti zaměřené na jednotlivé oblasti vzdělávání
9:30 – 11:30	Pobyt venku, řízené činnosti, tématické vycházky
11:30 – 12:00	Oběd, hygiena
12: 00 –14:15	Odpočinek dětí, individuální práce dětí s nižší potřebou spánku. Vyzvedávání dětí po obědě mezi 12:00 – 12:15h.
14:15 – 14:30	Hygiena, svačina
14:30 – 16:00	Odpolední činnosti řízené učitelkou, volné hry, pobyt na zahradě

Denní režim je vyhovující, jestliže:

- je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby
- je poměr spontánních a řízených aktivit v denním programu vyvážený, a to i včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu
- děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru
- jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- jsou děti denně dostatečně dlouho venku
- je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí

Metody ve výchovně vzdělávací práci: popis, rozhovor, instruktáž, vysvětlování, nápodoba, experiment, hra, řešení problémových úloh praktické pozorování, vycházky, exkurze, poslech, myšlenková mapa, diskuse.

Formy výuky: hromadná, skupinová, individuální.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Vzdělávací cíle a záměry, filozofie školy

ŠKOLKA PRO ŽIVOT

Filozofii zvoleného programu je poskytovat dětem dostatek podnětů pro harmonický rozvoj osobnosti a podporovat zájem dětí o získávání nových poznatků. Vzhledem k tomu, že do MŠ přicházejí děti z různých sociálních a rodinných poměrů, budeme ke každému dítěti přistupovat jako k jedinečné bytosti s individuálními potřebami. Zaměříme se na rozvíjení pocitů sounáležitosti s přírodou, lidmi a okolním děním. Budeme děti učit lásce k sobě a druhým i vzájemné pomoci a toleranci. Za pozitivní považujeme komunikaci dětí mezi sebou a učitelkou, důvěru a spolupráci mezi zaměstnanci, vstřícnost k rodičům a snahu o vzájemné porozumění.

Víme, že v předškolním věku hrají důležitou roli dětské prožitky a pocity. Aby se dítě mohlo zdravě rozvíjet, musí se cítit spokojené. To, jak se dítě v MŠ cítí a co prožívá, hraje klíčovou roli v jeho dalším životě.

Záměrem našeho vzdělávání je podporovat osobnostně orientovaný model výchovy a vzdělávání založený na prožitkovém učení a pracovat v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání. Tento dokument stanovuje tři hlavní cíle předškolního vzdělávání a pět základních oblastí.

Cílem naší práce je probouzet v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže, aby čas prožitý v MŠ byl pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých základů do života a vzdělávání. Budeme usilovat o osobní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby a zájmy, poskytovat mu citovou oporu a zajistit bezpečnost svěřených dětí.

5.2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Hlavní cíle předškolního vzdělávání:

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Naplňování cílů:

- 1.- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dětí a jeho osobní spokojenost a pohodu
  - rozvoj řeči dítěte – rozvoj komunikativních dovedností / verbálních i neverbálních / a kultivovaného projevu
  - podporovat chápání okolního světa, motivovat děti k aktivnímu poznávání, povzbuzovat chuť k učení, rozvíjet fantazii, zájmy a nadání, porozumět věcem a jevům kolem sebe, přiměřeným způsobem projevit vlastní názor
  - rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat
  - přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobit se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi
- 2.- vést děti k sociální soudržnosti
  - v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
  - poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty jako je individuální svoboda a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
  - rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- 3.- rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
  - vytvářet příležitost k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
  - vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině / učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé /
  - vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat

Předpoklady pro naplňování programu:

- zajistit citovou oporu
- navozování pocitů bezpečí a spokojenosti
- získávání poznatků prostřednictvím činnosti na základě prožitků a zkušeností
- vzdělávání dětí přizpůsobené osobním možnostem a potřebám / zaměřit se na předcházení psychických zátěží /
- podporování tělesného rozvoje a zdraví dětí
- systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dětem umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje učení
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- vytvářet příležitost k rozvoji sebevědomí a získávání zdravé sebedůvěry

Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Uskutečňují se během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v mateřské škole naskytnou. Jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činnosti v menších či větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Tématický blok je sestaven z deseti témat.

NÁZEV – HRAJEME SI PO CELÝ ROK.

Témata:

Jednotlivá témata obsahují podtémata, která jsou učitelkou rozpracována podle podmínek a věku dětí na hry a zábavné činnosti. Při každém rozpracování jsou respektovány požadavky na

A / Rozvoj osobnosti dítěte:

- rozvíjí dítě v souladu s jeho schopnostmi a možnostmi
- vytváří dostatek podnětů k učení a radosti z něho
- posiluje sebevědomí dítěte a jeho důvěru ve vlastní schopnosti
- vytváří prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi
- stimuluje rozvoj řeči
- seznamuje děti se vším, co je důležité pro život
- zdůrazňuje význam vlastních aktivit
- je připraven pomoci dětem, pokud to potřebují
- vytváří prostředí pohody a radosti z prožitého dne

B / Uplatňování podílu rodičů na vzdělávání v MŠ:

- usiluje o partnerské vztahy s rodiči
- odpovídá za umožnění přístupu rodičů ke svým dětem ve třídě a za možnost podílet se na činnosti s dětmi
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy a jeho hodnocení
- vede s rodiči průběžný dialog o jejich dětech

C / Provádění hodnocení a využívání zjištěných informací pro další pedagogickou činnost, o tom:

- jak se děti cítily
- co se naučily
- co se povedlo, co ne a proč
- vede individuální záznamy o dítěti

Hodnocení – evaluace provádíme 1x týdně u podtémat a 1x za měsíc hodnotíme dané témata.

Průběh vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných

V naší mateřské škole se řídí vyhláškou 27/2016 Sb.

V případě podpůrných opatření 1. stupně postupujeme takto:

Na základě pozorování a průběžné pedagogické diagnostiky zpracováváme pro konkrétní dítě Plán pedagogické podpory. Tento plán zpracovávají učitelky. Při tvorbě plánu komunikujeme s rodiči, zohledňujeme jejich postřehy o dítěti. Plán průběžně vyhodnocujeme a aktualizujeme

s ohledem na potřeby dítěte. Nejpozději po třech měsících vyhodnocujeme účinnost opatření. Pokud se podpůrná opatření nejeví jako dostatečná, doporučujeme rodičům návštěvu školského poradenského zařízení.

V případě podpůrných opatření 2. – 5. stupně postupujeme takto:

V návaznosti na vyjádření školského poradenského zařízení a rodičů dítěte zpracováváme IVP dítěte. Zde plánujeme, jakým způsobem budeme s dítětem se SVP dále pracovat (vzdělávací obsah, metody a formy práce, hodnocení dítěte apod.). IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejdéle do jednoho měsíce. Za zpracování IVP je zodpovědná ředitelka školy.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činnosti. Důraz je kladen na volnou hru. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Hlavní okruhy, základní charakteristika, obecné výukové cíle, klíčové kompetence

Hlavní okruhy

1. Začínáme spolu

Základní charakteristika

Začátek školního roku je obdobím adaptace a setkání. Do školky přicházejí noví kamarádi a my se na ně těšíme. Pomáháme jim překonávat první odloučení od maminek, poradíme, s čím si mohou hrát a kam hračky a předměty uklízíme. Společně jim pomůžeme v orientaci v novém prostředí a okolí. Přejeme si, aby se jim u nás líbilo. Dokazujeme jim, že jsou u nás v bezpečí, že k nám patří a že je máme rádi. Učíme je vyjadřovat své pocity a respektujeme je. Zároveň probíhá změna rolí mladšího ve starší. Společně si vytváříme pravidla, podle kterých se budeme chovat a vštěpovat si je.

Každý je pro nás důležitý a každý nás zajímá, povídáme si o sobě, poznáváme se.

Hlavním záměrem tohoto bloku je pomoci nově přichozím dětem zvládnout adaptaci na MŠ.

Cíle:

- Děti se budou schopny orientovat v MŠ a jeho okolí, budou schopny pojmenovat jednotlivé prostory v MŠ a jejího okolí.
- Děti budou schopny pojmenovat personál MŠ a poznat jeho základní poslání v MŠ.
- Děti budou schopny poznat svou značku.
- Děti budou schopny si uvědomit důležitost přátelství, mezilidských vztahů, sounáležitosti ve třídě, v MŠ.

Klíčové kompetence:

- začlenit se do své třídy, mezi své vrstevníky, spolupracovat, přijímat autoritu
- pochopit, že každá má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- orientovat se v okolním prostředí
- navazovat kontakty s okolím
- komunikovat s dítětem, dospělým
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy
- dělit se o hračky, rozdělit si úkol, vnímat, co si druhý přeje, šetrně zacházet s hračkami
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (úklid hraček.), sebeobsluhu

2. Malíř podzim

Základní charakteristika

V tomto krásném období si prohlížíme barevnou přírodu, pozorujeme rozmanitost podzimního počasí. Děti poznávají přírodu ve všech souvislostech - příroda, počasí, činnost lidí, radovánky dětí.

Vyrábíme a pouštíme si papírové draky, ochutnáváme plody podzimu . Nezapomeneme navštívit les, všimat si zvířátek, která se chystají k zimnímu spánku.

Hlavním záměrem bude vést děti k poznání změn v přírodě, ročního období – podzimu, její rozličnosti a ochrany.

Cíle:

- Děti budou schopny rozlišit změny v přírodě (léto x podzim).
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost ochrany přírody, životního prostředí, vztahu k ní.
- Děti budou schopny rozlišit druhy stromů (jehličnatý, listnatý), dále některých plodů.
- Děti budou schopny rozlišit a pojmenovat barvy.
- Děti budou schopny rozlišit základní kategorie (ovoce, zelenina).

Klíčové kompetence:

- při vnímání používat více smyslů
- vnímat, že svět má svůj řád (krajina, podnebí)
- porozumět, že všechno kolem se mění a s těmito změnami je třeba počítat – roční období
- naučit se nazpaměť krátké texty
- chápat prostorové vztahy

3. Když padá listí

Základní charakteristika

Některé situace nás inspirují k tomu, abychom se zamysleli nad ochranou, péčí o zdraví své i zdraví kamarádů. Chceme dětem objasnit, jak důležitá je správná výživa, pohyb na čerstvém vzduchu, co je to pitný režim, jak si vytvořit zdravé životní návyky. Přijatelnou formou se děti seznámí se škodlivými účinky kouření, alkoholu i drog.

Hlavním záměrem je podporovat u dětí uvědomění si důležitosti a významu svého zdraví.

Cíle:

- Děti budou schopny uvědomit si důležitost a význam svého zdraví a jednotlivých členů rodiny.
- Děti budou schopny pojmenovat části lidského těla, poznat jejich funkce a smysly.
- Děti budou pozorovat změny počasí.
- Děti budou pozorovat život ve vesnici na podzim – péče o domácí zvířata.

Klíčové kompetence:

- sledovat změny počasí na podzim, nástup zimy
- seznamovat děti s geometrickými tvary
- sladit pohyb se zpěvem
- vnímat stavbu lidského těla, správně pojmenovat
- umět určit, co nám prospívá x škodí – ochrana zdraví
- přednášet básně se správnou výslovností
- seznámit děti s pěti smysly člověka
- zdolávat překážky lezením, přeskokem
- upevňovat zdvořilostní návyky, pěkné vztahy mezi dětmi

4. Tajemství vánoc

Základní charakteristika

Zimní čas je plný tajemství a radosti. Tohoto období využíváme zejména k citovému působení na děti, posilujeme vztah k rodině, podporujeme nově vznikající kamarádské vztahy mezi dětmi.

Vyprávíme si přírodě, o přicházejících svátcích, o lidových zvycích, tradicích. Společně si vyzdobíme celou školku, vyrábíme dárky pro rodiče, čekáme a připravujeme se na vánoční čas.

Nezapomínáme na přírodu, na změny, zajímáme se o les, zvěř i ptactvo.

Hlavním záměrem bude vést děti k poznání dalších změn v přírodě, ročního období - zima, tradic, zvyků na Mikuláše a o vánocích. Dále vést děti k ochraně přírody – péči o živočichy v ní přes zimu.

Cíle:

- Děti budou schopny rozlišit změny v přírodě (období podzim x zima).
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost a význam tradic, zvyků v období Mikuláše a vánoc.
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost péče o lesní zvěř a ptáky přes zimu.
- Děti budou schopny pojmenovat lesní zvířata a některé druhy ptáků.

Klíčové kompetence:

- osvojit si poznatky o lidské společnosti, o zvycích
- uplatňovat základní společenské návyky
- naučit se zpaměti krátké texty, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- zvládnout základní pohybové dovednosti
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby, sladit pohyby s rytmem a hudbou
- odpovídat za sebe a své jednání, odhadovat na co stačí a co se zvládne
- prožívat radost ze zvládnutého poznání
- překonat stud

5. Pod bílou peřinou

Základní charakteristika

I v zimě je nám dobře na světě. Rybníky jsou zamrzlé, všude je sníh a mráz a ten umí štípat do tváří. Ale nám to nevadí, protože se teple oblečeme, vezmeme si sáně nebo boby a vyběhneme na kopec. Také nezapomeneme na své zdraví, jak se chránit a otužovat.

Zahrajeme si pohádky pro radost.

Nezapomínáme na to, že ne všem je v zimě tak krásně, krmíme ptáky, chodíme do lesa a hledáme stopy zvěře.

Hlavním záměrem tohoto bloku bude vést děti k poznání okolního světa v zimě, hrát si s pohádkou a otužovat své zdraví.

Cíle:

- Děti budou poznávat vlastnosti sněhu a ledu.
- Děti budou učit se starat o zvířata a ptáky v zimě.
- Děti budou poznávat smysl pohádek – dobro vítězí nad zlem.
- Děti budou schopny si uvědomit důležitost a význam ochrany lidského těla a zdraví zdravotní péče, pomáhající profese (lékaři, zdravotní sestry, pečovatelky, hasiči).

Klíčové kompetence:

- zvládnout základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby v různém prostředí, zvládat překážky, užívat náčiní, pohybovat se na sněhu, ledu
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- popsat situaci skutečnou i podle obrázku
- odhadovat na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznávat si chyby
- dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát poctivě
- uvědomovat si, co je nebezpečné, odhadnout nebezpečí, snažit se ji vyhnout
- vyjadřovat svou představivost i fantazii v tvořivých činnostech
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost, dokončit ji
- grafické napodobení symbolů, tvaru, čísel, písmen

6. Masopust

Základní charakteristika

Ti nejstarší z nás se chystají k zápisu do velké školy, tak si jí zkusíme přiblížit hrou „Na školu.“ a budoucím prvňáčkům popřejeme hodně úspěchů.

Přiblížíme si profese lidí a jejich význam, čím by děti samy chtěly být.

Oslavíme masopust vlastním dětským karnevalem.

Hlavním záměrem bude dětem vytvořit pěkný vztah ke škole, kde se naučí mnoho nových věcí a poznají nové kamarády. Škola nás připraví pro budoucí povolání.

Cíle:

- Děti budou schopny poznat a rozlišit základní kategorie – předměty denní potřeby (obuv, oděv, hračky, nádobí, nábytek, hygienické potřeby apod.).
- Děti budou schopny používat a poznat základní matematické kategorie (tvary, čísla).
- Děti budou schopny pojmenovat části lidského těla, nakreslit je.
- Děti budou schopny pojmenovat různé profese.
- Děti se budou podílet na přípravě karnevalu.

Klíčové kompetence:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo intonaci
- vnímat všemi smysly
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti
- učit se nová slova a aktivně je používat
- chápat základní číselné a matematické pojmy, chápat číselnou řádu, elementární matematické souvislosti

7. Jak se rodí jaro

Základní charakteristika

Sníh taje, řeky a rybníky jsou plné vody, nastávají velké změny. Příroda se probouzí ze zimního spánku. Děti se loučí se zimou a vítají jaro. Rychle pučí stromy, vyrůstají první květiny. Oslavíme DEN VODY.

Záměrem bloku je vést děti k poznání změn v přírodě, ročního období – jara, tradic vítání jara. Děti budou vedeny k poznání okolního světa v oblasti dopravní. Dále budou získávat povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí (moře, pevnina, vesmír). Vést děti k ochraně životního prostředí, úcty k životu ve všech jeho formách.

Cíle:

- Děti budou schopny rozlišit důležité faktory k životu (vzduch, voda, půda, potrava).
- Děti budou schopny uvědomit si zákonitosti přírody, koloběhu v přírodě.
- Děti budou schopny uvědomit si, že jsou součástí přírody, světa, planety Země.
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost a význam ochrany životního prostředí, recyklace různých materiálů, odpadů, jejich třídění.
- Děti budou schopny rozlišit dopravní prostředky dle účelu, místa a pohybu.
- Děti budou schopny poznat základní dopravní značky.

Klíčové kompetence:

- zachytit a vyjádřit své prožitky
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- sledovat očima zleva doprava
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- osvojit si elementární poznatky o lidské společnosti, o zvycích, o přírodě
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo intonaci
- chápat základní matematické pojmy (používat číselnou řadu 1 – 10...)
- rozvíjet pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, bezpečnost dětí

8. Máme rádi zvířata

Základní charakteristika

Na jaře se rodí mlád'ata. Budeme je pozorovat nejenom doma, ale i na statku, u rybníka či v oboře.

Vymýšlíme, jak oslavíme svátky jara – Velikonoce. Radost nám ani nepokazí aprílové počasí, na 1. dubna si vyrobíme papírové ptáčky a zazpíváme si a také si uděláme legraci nejenom z počasí, ale i samy ze sebe.

22. dubna oslava DNE ZEMĚ. Nakreslíme, co všechno jí přejeme.

Záměrem bloku je vést děti ke zjištění, že nás obklopují různé zvuky. Děti budou vedeny k poslechu zvuků v přírodě, okolí, křižovatky, reprodukováné hudby apod. Dále budou děti vedeny k poznávání okolního světa v oblasti zvířat domácích, živočichů žijících na louce, v lese, na poli, zahradě. Vést děti k pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Cíle:

- Děti budou schopny používat smyslu lidského těla, poznávat a rozlišovat různé zvuky okolního světa.
- Děti budou schopny uvědomit si důležitost a význam tradic, zvyků v období velikonoce.
- Děti budou schopny rozlišit a pojmenovat domácí zvířata, hmyz a ostatní živočichy, žijící na louce, zahradě, poli a v lese.
- Děti budou schopny si uvědomit význam a důležitost péče a chování některých živočichů pro jejich další využití pro člověka, společnost.
- Děti budou schopny uvědomit si základní procesy při lidské činnosti (orba, setí, práce strojů) a následně pochody výsledků práce člověka (růst rostlin, další péče).
- Děti budou schopny zvládnout základní péči o rostlinu.

Klíčové kompetence:

- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- osvojit si elementární poznatky o lidské společnosti, o zvycích, o přírodě
- osvojit si elementární poznatky o místě, kde dítě žije, o své zemi a její kultuře
- formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat, popsat situaci
- zvládnout základní pohybové dovednosti, koordinovat lokomoci a další pohyby či polohy
- zachytit vyjádřit své prožitky
- zorganizovat hru
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí, vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

9. Když všechno kvete

Základní charakteristika

Oslava dne ptačího zpěvu, otvírání studánek a svátku matek nám přinese hodně radosti. Budeme společně tvořit s maminkami, zpívat a hrát si. Budeme si všímat významu včel – opylování. Dále budeme pozorovat naši vesnici, školu.

Záměrem tohoto bloku bude vést děti úctě k mamince (ale i k tatínkovi), uvědomění si její důležitosti v rodině při příležitosti svátku matek. Dále, aby děti pochopily v souvislosti se změnami v přírodě proces kvetení rostlin, důležitost péče o rostliny a **přírodu**.

Cíle:

- Děti budou schopny uvědomit si důležitost pomoci maminkám všemi členy v domácnosti.
- Děti budou schopny rozlišit a pojmenovat některé kvetoucí stromy, keře, zahradní květiny, stromy, hmyz.
- Děti budou schopny pečovat o vysazené rostliny v MŠ, na školní zahradě.
-

Klíčové kompetence:

- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové hlásky ve slovech
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i smutek), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- uvědomovat si, co je nebezpečné (manipulace s některými předměty, přístroji)
- zorganizovat hru

10. Pozdravíme sluníčko, usmějeme se maličko

Základní charakteristika

Radujeme se z teplého počasí, které nás láká k hrám a delším vycházkám do přírody i k výletům. Chceme co nejvíce zpříjemnit dětem i dospělým poslední dny školního roku, splnit jim přání poznávat neznámé a tajemné věci a prostředí.

Záměrem bloku je vést děti k poznání změn v přírodě, ročního období – léta. Děti budou dále vedeny k poznání přírody, ekosystémů (les, louka, rybník, potok, řeka apod.).

Cíle:

- Děti budou schopny rozlišit a pojmenovat některé luční, léčivé rostliny.
- Děti budou schopné rozlišit a pojmenovat druhy prvního ovoce, zeleniny ze zahrady.
- Děti budou schopny rozlišit některé živočichy žijící u vody, ve vodě.
- Děti budou schopny si uvědomit důležitost a význam ekosystémů (les, louka, rybník, potok, řeka apod.), jejich ochrany a péči o ně.
- Děti budou schopny si uvědomit důležitost bezpečnosti a ochrany lidského těla při koupání a dalších letních aktivitách.
- Děti budou schopny rozlišit a poznat některá exotická zvířata. (Jedeme do ZOO).
- Děti budou schopny znát název, řeku, hlavní a významné budovy, organizace, památky města.
- Děti budou schopny uvědomit si význam sounáležitosti ve třídě, v MŠ, přátelství, na základě rozloučení s kamarády, kteří odchází po prázdninách do školy.

Klíčové kompetence:

- zvládnout základní pohybové dovednosti
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- popsat situaci
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, věcem
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- osvojit si elementární poznatky o místě, ve kterém žije, o své zemi a její kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli

Tyto tématické celky máme rozpracovány do třídního vzdělávacího programu, který je rozpracován na měsíční a týdenní plány. Každá tématická část prochází evaluací.

6.2 Vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblasti předškolního vzdělávání:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Záměr vzdělávacího úsilí :

Stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním postojům.

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Záměr vzdělávacího úsilí :

Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city i vůli, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření.

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Záměr vzdělávacího úsilí :

Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

Záměr vzdělávacího úsilí:

Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednost, návyky i postoje, přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

Dítě a svět – oblast environmentální

Záměr vzdělávacího úsilí :

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte / člověka / k životnímu prostředí.

Biologická oblast:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

1. Uvědomění si vlastního těla

- lokomoční činnosti, základní pohybové dovednosti a prostorová orientace
- koordinace pohybu
- pojmenování částí těla a některých orgánů

2. Rozvoj a užívání všech smyslů

- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- vnímání a rozlišování pomocí všech smyslů zvládnutí jemné motoriky, sebeobsluhy a základní hygienické návyky
- osvojit si jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

3. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- poznávací činnosti zaměřené k osvojení pojmů a poznatků o zdraví, lidském těle, bezpečí, tělovýchově a sportu
- situace přispívající k osvojování návyků zdravého životního stylu
- rozlišovat co prospívá zdraví a co mu škodí

Psychologická oblast:

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

A JAZYK A ŘEČ

1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- skupinová a individuální konverzace
- komentování zážitků a samostatný slovní projev
- poslech čtených nebo vyprávěných pohádek
- sledování filmu, divadla a televize
- přednes a dramatizace

B POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, MYŠLENKOVÉ OPERACE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE

1. Rozvoj smyslového vnímání, kultivace paměti, pozornosti, představivosti a fantazie

- přímá pozorování přírodních, kulturních a technických objektů i jevů

2. Rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů a tvořivého sebevyjádření)

- volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry s nejrůznějším zaměřením podporující tvořivost, představivost a fantazii

3. Vytváření základů pro práci s informacemi

- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků

C SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE

1. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- činnosti zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu
- estetické a tvůrčí aktivity
- hry na téma rodina a přátelství

2. Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě

- podpora dítěte ve vlastní síly a schopnosti

Interpersonální oblast:

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

1. Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému

- poskytování pozitivních příkladů a vzorů
- kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinách
- podpora dětských přátelství
- společenská aktivita, hry, dramatické činnosti a hraní rolí
- umět přijímat a respektovat druhého v přirozených i modelových situacích

2. Vytváření prosociálních postojů k druhému

- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu a přizpůsobivosti
- hry a činnosti vedoucí k ochotě rozdělit se, střídat se, pomoci si, řešit vzájemný spor

3. Ochrana osobního soukromí a bezpečí své i těch druhých

- hry a situace kde se děti učí chránit soukromí a bezpečí své a druhých
- četba, vyprávění pohádek a příběhů na téma vztahů mezi lidmi
- uvědomovat si svá práva a přiznávat stejná práva druhým
- bránit se projevům násilí
- chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi

DÍTĚ A SPOLEČNOST

1. Rozvoj základních kulturně společenských postojů a návyků

- navozování příjemného prostředí v kolektivu dětí
- rozvíjení pozitivního chování (zdvořilost, ohleduplnost, citlivost, atd.)
- kulturní a společenské chování při jídle
- zafixování kulturně hygienických návyků

2. Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí

- poznávání hodnoty věcí a práce ostatních lidí
- vytváření správného chování v kolektivu
- námětové hry v hracích koutcích (poznávání pracovních profesí lidí)
- individuální konverzace o rodině, o práci doma, pomoc dětí
- uklízení hraček ve třídě – vytváření estetického prostředí

3. Rozvoj kulturně estetických dovedností

- podílení na oslavách, společenských zábavách a jejich přípravě
- rozvíjení tvořivost, estetického vnímání a vyjadřování
- pěstování slovesného, literárního a dramatického vyjadřování
- návštěvy kulturních míst a akcí mimo MŠ
- rozvíjení hudební a hudebně pohybové činnosti

Environmentální oblast:

DÍTĚ A SVĚT

1. Vytváření vztahu k místu a prostředí, kde dítě žije

- poznávání prostředí MŠ
- vycházky do okolí
- výlety

2. Pochopení vlivu lidské činnosti na životní prostředí

- ochrana a zlepšení nejbližšího prostředí
- seznámení s negativním působením lidí na přírodu

3. Rozvoj schopností vážit si života ve všech formách

- pěstitelské činnosti, péče o školní prostředí, sledovat růst rostlin
- řešení modelových situací
- motivované ekohry

4. Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií
- vyprávění, poslech
- pozorování stavu životního prostředí

5. Osvojení poznatků a odpovědnosti chránících před nebezpečnými vlivy prostředí

- poučení o možných nebezpečných vlivech prostředí
- manipulace s předměty, kontakt se zvířaty, odhadovat některá nebezpečí a snažit se jim vyhnout
- správný příklad dospělých

6.3 Klíčové kompetence

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- 1. kompetence k učení**
- 2. kompetence k řešení problémů**
- 3. kompetence komunikativní**
- 4. kompetence sociální a personální**
- 5. kompetence činnostní a občanské**

Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni:

kompetence k učení dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

kompetence k řešení problémů dítě ukončující předškolní vzdělávání

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální kompetence dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence dítě ukončující předškolní vzdělávání

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.4 Hlavní výchovně – vzdělávací cíle

1. Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým dětem a lidem, posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému v MŠ i v rodině.

Opatření :

- dostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování
- společná setkávání, sdílení, aktivní naslouchání druhému
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k ostatním, k ochotě rozdělit se, střídat se, pomoci druhému
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů na téma vztahů mezi lidmi

2. Rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností a receptivních (vnímání, porozumění, naslouchání) a produktivních (výslovnost, vytváření pojmů mluvního projevu, vyjadřování). Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní.

Opatření :

- řečové, artikulační, sluchové a rytmické hry
- hry se slovy a slovní hádanky
- společné diskuse a rozhovory
- poslech literatury a rozhovor o vyslechnutém
- přednes, dramatizace, zpěv, recitace
- grafické znázornění znaků, grafomotorika

3. Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě, ostatním lidem a svému okolí. Pěstovat u dětí schopnosti a dovednosti, vyjádřit pocity, dojmy a prožitky formou nejen verbální, ale i výtvarnou.

Opatření :

- vstřícné prostředí, citlivá komunikace a činnosti zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu
- činnosti vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování svých názorů, rozhodování a sebehodnocení
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety dětí do okolí
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, literární, dramatické, hudební a pohybové)
- pohádky a příběhy obohacující citový život dítěte

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

7.1 Ucelený celek

Evaluace – proces průběžného vyhodnocování procesu vzdělávání (vzdělávacích činností, situací, podmínek) a jeho výsledků, který je realizován systematicky a pravidelně a jehož výsledky jsou v praxi smysluplně využívány; evaluace probíhá na úrovni školy nebo na úrovni třídy; evaluace může být vnější i vnitřní (→ **autoevaluace**).

Autoevaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním poskytují pedagogům zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a pedagogové by jich měli cíleně využívat k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení určitého jevu na základě subjektivního dojmu pedagoga, ale o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu.

Vnitřní evaluace

7.2 Stanovené oblasti

Evaluace se zaměřuje na tyto oblasti:

- Naplňování cílů programu.
- Kvalita podmínek vzdělávání.
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků).
- Práce pedagogů (včetně jejich sebereflexe).
- Výsledky vzdělávání.

7.3 Techniky vyhodnocování

Metody a techniky autoevaluace

- Analýza dokumentů – např. dokumentace školy, hodnotící zprávy (ČŠI, zřizovatele), legislativa, apod.
- Diskuse (s dětmi, s kolegyní ve třídě, na pedagogické radě, s rodiči, popřípadě s odborníky)
- Běžné pozorování
- Záměrné pozorování
- Průběžné, pravidelné i příležitostní rozhovory
- Analýza odborné pedagogické práce, podmínek i zásad výchovy ke zdraví
- Analýzy práce dětí
- Dotazování
- Hospitace a kontrolní činnost

Při autoevaluaci si pokládáme zásadní otázky:

- **V čem jsme dobří? Kde se nám nedaří a proč? Kde jsme?** (odpovědi umožní lepšího poznání současného stavu)
- **Kam chceme jít** (formulace vize, cílů)
- **Jak můžeme dosáhnout lepších výsledků? Kdo/co nám v tom může pomoci?** (strategie, program, skutečná realizace plánovaných aktivit – stanovení termínů a odpovědnosti apod.)
- **Jak poznáme, že se dostáváme tam, kde jsme chtěli? A kam půjdeme poté?** (kritéria a indikátory potřebné k prokazování výsledků aktivit a jejich provázanosti s dalšími činnostmi)

7.4 Časový plán

- Neformální průběžné denní hodnocení prováděné učitelkou společně s dětmi, konzultované s druhou učitelkou ve třídě
- Vyhodnocování tematických celků po jejich ukončení
- Periodické hodnocení v rámci pedagogických rad
- Vlastní hodnocení školy - každý rok
- Kontrolní činnost dle plánu

7.5 Odpovědnost zúčastněných

- Vyplývá z pracovních povinností

Vnější evaluace a hodnocení

- Rodiče – hodnotí ústně
- Pedagogové ze ZŠ – hodnotí ústně připravenosti a pokroky jednotlivců
- Odborníci – PPP – hodnotí zejména písemně stav či pokroky jedinců
- ČŠI – přesně stanovené hodnocení
- Zřizovatel
- Veřejnost

7.6 Sledování vzdělávacích pokroků dětí

- Odvozují se z požadavků na předškolní vzdělávání vyjádřených v RVP PV

Evaluace

Předmět evaluace	Zdroje evaluace	Časový plán	Odpovědný pedagog
<i>Spolupráce s rodinou</i>	Osobní dotazník dítěte Nástěnky, rozhovory s rodiči, třídní schůzky, fotografie	1x při vstupu do MŠ	Harudová Zemanová
<i>Spolupráce se ZŠ</i>	Rozhovor Společné akce Návštěva ZŠ	Průběžně	Harudová Zemanová
<i>Kvalita naplnění zvolených záměrů, program</i>			
<i>a/ sledování pokroků vzdělávání u dětí</i>	Záznam o dítěti	Průběžně	Harudová Zemanová
<i>b/ vlastní hodnocení vzdělávacího procesu</i>	Záznamy o dítěti Třídní kniha Pozorování dětí Hodnotící listy Reakce dětí	Na závěr školního roku Průběžně	Harudová Zemanová
<i>Kvalita způsobu zpracování učiva</i>			
<i>a/ integrované bloky</i>	Rozhovory mezi učitelkami – zda nám chybí, není-li jich příliš, je-li dostatek volnosti pro ostatní aktivity /dělat si poznámky/	Průběžně Shrnout na závěr školního roku	Harudová Zemanová
<i>Kvalita výchovně vzdělávací práce pedagogických a ostatních zaměstnanců</i>	Připravenost Osobní přístup Hospitace	Podle aktuální potřeby	Harudová Zemanová
<i>Kvalita podmínek vzdělávání</i>			

<i>a/ personál. + další vzdělávání</i>	Semináře, kurzy, BOZP, PO	Dle nabídky Na začátku školního roku	Harudová
<i>b/ materiální</i>	Nákup, odpis, zda je dostatek pomůcek		všichni
<i>c/ psychohygienické</i>	Rozhovory mezi sebou, pozorování, kontrola	Průběžně	všichni
<i>d/ životosprávy</i>	Sledování, studium odborné literatury, otužování	Průběžně	všichni
<i>e/ organizace chodu</i>	Pedagogická rada	Průběžně	Harudová
<i>f/ kvalita řízení</i>	Komunikace Osobní portfolio pedagogů /vzdělávání/ Spoluúčast pedagogů při rozhodnutí Vymezení kompetence /kdo a co má na starosti/	Na začátku školního roku Na pedagogické poradě	Všichni Harudová